

BAJAI ÚJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Baja, Vörösmarty Mihály-utca 4.
Telefonszám: 45.

Bácsalmási és délpöstyényi érdekl. politikai napilap.

Felolós szerkesztő:
Vitéz FERÉRVÁRY DEZSŐ.

Előfizetés egy hónapra 30000 K.
Egyes példányszám ára 1500 K.
Megjelenik hétköznaponként délelőtt 12 órakor.

A választójog problémája.

Ehhez: ott a miniszterelnök kijelentése a választójog ügyében. Az ország közvéleménye felfigyelt az aggodalmaira, amelyek mellett követelnek megfontolást mind a részéről, aki a magyar politikai élet színterén szerepet vállalt és e kérdésről a választójog napirendjére esekor állásfoglalásával hozzá kell, hogy járuljon a legfontosabb közjogi probléma megoldásához. Megszólalnak egymás után a különböző pártok tagjai mind a mérsékelt ellenzék, mind a radikális blokk részéről, hogy reflexiákat hozzáfűzzék Bethlen István gróf kijelentéséhez.

A baloldali szélsőséges pártok túlköihetik agitációs fel-fogásukat és telekiháthatják reakcióval, a demokraciával való szatitással a saját, politikai gyűléseket a miniszterelnök nyilatkozata nyomán, mi a konzervatív politika óvatos lépését látjuk benne. Tagadhatatlanul igaz, hogy amíg a földreform nyugvóra nem jutott, amíg földdel, házhely-lyel a röghöz nem kötötték a nincstelenek könnyen izgat-ható káderét, addig a legki-terjedtebb általános választó-jog egyenlő volna a sötétbe ugrással. Ez már nem a de-mokrácia dolga, hanem a demagógiáé.

A mindenkire kiterjesztett általános választójognak elő-feltételei vannak, amelyeket előbb meg kell valósítani, csak azután kerülhet a sor a választójog általánosítására.

Ma még nincs itt az ideje ennek. Ma még mindig a for-radalmisító törekvések veszé-lye van Európa és vele együtt hazánk felett, a legkönnyel-műbb játék volna a mostani-nál a fontosabb tükös vá-lasztójoggal kísérletezni. A nemzet értékei sokkal na-gyobbak, semhogy szokot ki lehetne tenni a véletlen ja-tékának.

A den okra a feladatok közé tartozik az értelmiség súlyá-nak, nemcsak a számszerű

többségnek a megbecsülése is. Ha majd a forradalmi láz elmúlik Európának fenyegető veszedelmelenni, akkor aktuá-lis lehet a választójog méz-nagyobb kiterjesztése. Addig meglegedhetünk a mostani keretekkel, amelyek szintén elég bőveek. E kérdésben nem a demagógia, nem a párt-egitáció a főszempont, hanem egyedül a nemzet érdeke. Hiszünk, hogy a politikusain-kat ez a jobb belátás fogja vezérelni pártkülönbség nélkül.

Az állami közalkalmazottak segélye ügyében a legközelebbi minisztertanács dönt.

Előleg helyet segélyben részesíti a kincstár a közalkalmazottakat

Kormánykörökben keresik a módját annak, mint lehet-ne a közalkalmazottak any-gi helyzetén segíteni. Amint tudjuk, az eddigi le-hetőségek szerint a kormány ezen segélyügyet bizonyos összegű előleg nyújtásával akarta megoldani, mely ösz-szeget a közalkalmazottaknak vissza kellene fizetni bizo-nyos idő múlva. Ezzel segí-tené ugyan a kormány a köz-alkalmazottak helyzetén pilla-natnyilag, de csak oly mér-tékben, amely nem nevezhető segélynek.

Legmegbízhatóbb forrásból nyert értesülésünk már szá-mításokkal kapcsolatos elő-készítő munkálatok folynak a tisztviselők anyagi helyzeté-nek megjavítása érdekében. Két irányban tervezi a kor-mány ezen anyagi rendezést végezni: egyfelől egy bizo-nyos összegű segély nyujtá-

sával, másfelől a rendes illet-ménynek (fizetés) bizonyos százalékkal való felemelésével. Informátorunk szerint az egyszeri segélynyújtás elő-készítési munkái

már annyira előrehaladott stádiumban vannak, hogy annak eldöntése már a legközelebbi minisztertaná-cson várható.

améhez képest a megállapi-tandó segély kiutalása már nem késhet sokaig. Csak az csupán az eldöntendő kérdés, hogy az egyhavi illetmény-nek mily százalékát nyujt-hatja a kincstár tisztviselői-nek megsegítésére. — A ren-des illetmények felemelésének kérdése ugyancsak gondosko-dás tárgyát képezi a kor-mánynak, azonban erre vo-natkozólag közelebbi adatok nem állanak még rendelkezésre.

Amennyiben a kormány a

jelzett módon tervbevett se-gélynyújtást megvalósíthatja, a pénzügyi központ által nyújtandó kölcsön érintetlen, illetőleg további fentartása mellett az előleget nyilván-valóan elejtené.

Lehangoltság a demok-ratikus blokknál.

A demokratikus blokk teg-nap esti értekezletén, melyre a mérsékelték el sem jöttek, Szilágyi Lajos elnököt, jobb-ján Vázsonyi Vilmos trónolt, ballján Ruppert Rezső villog-tatta hajkoronáját. A szocia-listák teljes számmal szintén ott voltak. A felszólalók fo-gadkoztak, hogy nem men-nek vissza a parlamentbe semmiképpen. Egy tapsot-egy helyeslő szót, lelkes közbekialtást sem tudtak a jelenlevőkből kicsikarni a szó-nokok. Nagy Vince megemlé-kezett az Emberi Jogok Ligá-jához írt, belügyeinkbe való külföldi beavatkozást sürgető levélről is, melyet ő három képviselőtársával együtt aláírt. Ez a levél az egész ország-ban általános felháborodást keltett. Vázsonyi is nyilatko-zott: nincs értelme — mon-dotta, — hogy ők a parla-mentbe visszamenjenek.

Ebben az egyben igazat adunk Vázsonyinak, igazán semmi értelme sincs, hogy Vázsonyi és társai mint a magyar nép képviselői ülje-nek a nemzetgyűlésen.

A rendőrség végleg meg-szüntette az Éme kormány-sértési ügyében a nyomozást.

Kattarinka József és Fia

cipőáruház.

Csodás estélyi cipői látványosság számba mennek.

A szezon előhaladására való tekintettel magas bőr- és posztó, valamint hócipőket leszállított áron ajánlunk.

Megvalósulás előtt a bajai villany.

Tizenkét évtizedei törekvések eredménye. — A Kiss György-féle tervvel nem lehetett volna a villanybevezetést megvalósítani. — Csak körületi központ-rendszerbe való bekapcsolódás biztosítja a jövő fejlődést. — A környéki érdekeltségekkel történt tárgyalások. — Megtartották a múltanrendőri bejárást is a fővezeték utvonatán.

A máza-szászvári bányagazgató-ág szerződéstervezete megérkezett Baja városához.

Éjjel-nappali áramszolgáltatásra kötelezné magát.

— Saját tudósítónktól. —

Csak a napokban adunk hangot a bajai polgárság türelmetlenségének, amellyel a köztudomás szerint folyamatban levő villanybevezetési tárgyalások eredményét sürgette. Ma már abban a helyzetben vagyunk, hogy a közvélemény érdeklődését beható információkkal kielégíthetjük és az eddig a nagyközönségtől elzárt tárgyalások, valamint az eddigi törekvések leszűrt eredményeit immár olvadó közönségünk elé tárhatjuk. Örömmel tesszük ezt, mert a kérdés nemcsak általános szempontból fontos, hanem Baja polgárait, egyenként is érdekli hiszen alig lehet háziulajdonos, vagy üzemmel rendelkező polgár, akinek valami terve ne fűződne a villanybevezetéshez.

Tudósítónk az alábbiakban részletesen beszámol a villanykérdés mai állapotáról.

Az első törekvések.

A villanyos kérdés 1912 óta van állandóan fészken. A tárgyalások annyira haladtak, hogy a Baján felállítandó villanyos központ és hálózat megegyezésére árverés is tartott. A város akkori villamos szakértője a Ganz gyárnak az ajánlatát tartotta kivételre alkalmasnak, erre azonban a közben kitört világháború miatt nem kerülhetett a sor.

A háború és megszállás megszüntével a villanyos világitásra való törekvés még fokozottabb mértékben nyilvánult meg, emiatt nagy szerepet játszottak az akkori — még élénken a közéletben élő — világitási mizériák és az augsburgi „Egyesített Legszeszgyár R. T.”-val, illetőleg annak alterégójával, Molnár Lajos budapesti mérnökkel való folytonos viszálykodások és perlekedések.

A Kiss György-féle sikertelen kísérlet.

A háború utáni tárgyalások 2 részre szakadtak: hivatalos és társadalmi. Ez utóbbiban főleg dr. Kiss György tevékenykedett, aki gyorsan szerette volna a kérdést megoldani és nagyon kitartott a követelésekkel szerette volna helyi tőkék összehozásával a kérdést részvénytársasági alapon megoldani. Amennyiben mi emlékeztünk, egyik terve sem volt annyira kiforrott, hogy az kivételre alkalmas

lett volna. Amint utóbb kiderült, a gyors megoldás egyébként sem lett volna lehető, mert az 1923. évi választott bírósági ítélet az augsburgi R. T.-nak kizárólagos sági jogát a villanyvilágitásra vonatkozólag is kimondta. A villanyvilágitás megoldásának tehát előfeltétele a gárgyár megváltása volt, ami köztudomásulag 1923. december 1-ével egyéb pénzügyi és világitási tekintetekből is elég szerencsésen megoldódott.

Milyen úton indult el a város.

A villanyvilágitás hivatalos előkészítéséről a közönség sokkal kevesebbet tud. Annyi azonban kiszivárgott, hogy a városházán is állandóan foglalkoztak a kérdéssel, sőt arról is voltak hírek, hogy egyik másik tárgyalás konkrét eredményhez is vezetett. Ezek között a konkrét eredmények között a legkiemelkedőbb a posztógyárnak teljesen kész és fix ajánlata volt, amelyet sok előnye dacára a polgármester még sem terjesztett a közgyűlés elé, mivel csak világitási áramszolgáltatásra szolgált, holott inkább az ipari áramszolgáltatás kérdésének megoldása volna a fontos, miután a gárgyár rendezésével maga a világitási kérdés egyelőre elég jó megoldást nyert.

Amíg az ismert gázmizériák tartották a közönséget izgalomban, addig a villanyon inkább a világitási része volt előtérben, ma a villamos energia szolgáltatás kérdése azért is fölötte áll a világitási résznek, mert az ipari életben mutatózó terhelési nehézségeknek a legelőzésére éppen az olcsóbb erőszolgáltatás a legfontosabb.

Akik figyelemmel kísérték az állami költségvetés előkészítő tárgyalásait és Valkó Lajos keresk. miniszternek a pénzügyi bizottságban a kereskedelmi tárcával kapcsolatban mondott beszédét, azoknak bizonyára megragadta a figyelmét a kormányának az olcsóbb energia szolgáltatásra való törekvése.

A legmárkerőbb külföldi rendszer a körületi központok létesítése.

A külföldön, főleg Németországban, már régebb idő óta nem egyes helyi centrálból látják el

az egyes városok és községek villanyos világitási és erőszükségletét, hanem nagy központokból (Überlandcentrale), amelyekből távvezetéseken messze vidéknek szükséglete láttatik el. Sőt Németországban már ezen is tu. vannak, Németország már ott tart, hogy az egyes Überlandcentrale-ok egymással összeköttetésben állnak, csak annyi központ dolgozik, amennyi a mindenkori szükséglet kielégítésére kell s így a gépek helyes kihasználása révén jelentős további megtakarításokat tudnak elérni.

Ilyen nagy központ létesítésére legalkalmasabb hely az, ahol a majdnem díjtalan vízi erő áll rendelkezésre. Ahol ilyen nincs, — mint ahogy Magyarország ma az ilyen olcsó vízierőket majdnem teljesen nélkülözi — ott az ilyen központok létesítésére egyedül a szénbányatelepek alkalmasak. A bányáknál létesített nagy központok kétségtelenül olcsóbbak és jobb hatások mellett rentabilis ebben dolgozók, mint az egyes helyiségekben épített kisebb centrálék. Amellett olcsóbb a villamos energiának, mint az energia előállításához szükséges szénnek a szállítása. Ezért az egyes helységek villanytelepei az ilyen nagy centrálékkal semmiképpen fel nem vehetik a versenyt.

A magyarországi központi telepek.

Magyarországon is vannak már ilyen központi telepek. Ilyen a sárvári, dorogi, és ergomi, mikor az üszög-pécsi s b. kiállításokból megállapíthatólag ezen telepeknek az árai lényegesen olcsóbbak a helyi telepek árainál. Ennek ilusztrálására a két szélsőséget fogjuk bemutatni: Szeptemberében Pécsen az áramvilágitás céljára 6600 K volt, erőszolgáltatásra 3400 K (az em. s iránti tárgyalások eredményéről nincsen hírünk, de azt tudjuk, hogy Pécsen az áramárak azóta valamit emelkedtek.) Addig a Független Magyarország Alk. többször például fizetett Jánoshalmán a villamos egységár 4 kg. buza, tehát ma több mint 20.000 korona. (Arról ne is legyen szó, hogy Jánoshalmán csak korlátozott áramszolgáltatásról van szó.)

Hogy ezeknek a bányáknál levő nagy központoknak milyen jelentősége az előnye, éppen Walkó Lajos említett beszédéből is megállapítható, amelyből tudomásul vehettük azt, hogy a magán modern berendezkedésű telepekkel bíró Budapest is, amelynek lágymányosi telepe európai vonatkozásban is elsőrangú, lehető gyorsan erre a rendszerre fog áttérni.

Előzetes tárgyalások a máza-szászvári bányagazgató-ággal.

Ezek után érthető meg a fontossága azoknak a tárgyalásoknak, amelyek 1924. július első napjaiban a Bonyhádon túl felvő Szászvármázai bányagazgató-ággal kezdtek. Ezeket a tárgyalásokat giaki Huszt Aladár bányagazgató és tinódi Szalay István budapesti gépészmérnök kezdték meg a bányagazgató-ág megbízásából. Az előzetes tárgyalások meglehetősen sokáig tartottak, ami érthető is, ha tudomásul vesszük azt, hogy a bánya részéről nem csak Bajával kellett a tárgyalásokat folytatni, hanem Tolna megye igen jelentős érdekeltségével is. Szekszárdal, Tolnával, Bonyháddal, Bátaszékkel, stb. és hogy ezek a tárgyalások úgy voltak vezetendők, hogy a Bajára áthozott áramból kívánságra a bácskai és délpestvarmegye összes számbavehető községek részvételhessenek. Ezek a tárgyalások, amelyeknél a város szakértője Horváth Iván földink, régebben a Ganzgyárnál kitűnően működött elektrotechnikus mérnök jelenleg a sárvári selyemgyár igazgató mérnöke volt, a múlt év őszén annyira sürűsödtek, hogy november 5—7-én a múltanrendőri bejárást is megtartható volt és a tárgyalásokat most már a bányatársulati igazgató-ág, annak elnök Söpkéz Sándor egyetemi tanár vette a kezébe. Ezeknek a tárgyalásoknak az eredményeképpen a tegnapi napon beérkezett a bányának hivatalos és konkrét ajánlata. Az ajánlathoz mellékelte szerződés tervezet, amely e kisérő irat bizonyossága szerint is még nem utolsó szava az ajánlattevőnek, bizonyára általános érdeklődésre tarthat számot.

Elismerten legjobb árúit rendkívüli olcsó árakon árúsítja Bruszt Lajos divatüzlete.

NŐI		Telefonosám: 242.		FÉRFI	
Selyembarlangya . . . . . 55 ezer K.	Ünnekmeghajtás . . . . . 380 ezer K.	Gyapjúkalap . . . . . 95 ezer K.	Nyakkendő . . . . . 10 ezer K.		
Pamutharlangya . . . . . 22 .	Divatruha . . . . . 290 .	Zokni . . . . . 7 .	Ing selyemelőjű . . . . . 150 .		
Flekalap . . . . . 220 .	Kesztyű . . . . . 30 .	Bokavédő . . . . . 72 .	Sallér (oroszianos) . . . . . 18 .		

Gyönyörű szép női „nassó ruhák”, Hamesli bőrkesztyűk, Gyukits férfikalapok, selyemsálak stb.

Mit mond

a szerződés tervezet?

Az 1. §. megállapítja a bányának díj-nappal, — tehát megvásárlás nélkül — áramszolgáltatási kötelezettségét, a város részére viszont azt, hogy a szerződés tartama alatt a villamosenergia-üzemeltetést kizárólag a bányától fogja vásárolni.

A második szakaszból megtudjuk azt, hogy a bánya az áramot max. — 5 százalékos feszültség ingadozással 35.400 Voltos három fázisú áram alakjában szolgáltatja a városi transzformátor részére.

A harmadik szakasz szerint a központi telepet, a távvezetést összes berendezésével és valahol a vágóhid körül felállítandó transzformátor állomást, a bánya építené meg.

A negyedik §. tervezete szerint a transzformáló állomás mindjárt a város tulajdonába menne át, míg a távvezeték megfelelő része csak a szerződésnek 25 évre tervezett lejártával. Ha a város ezen időn belül kilépne a szerződésből a bányának joga lenne a távvezeték a 25 éven belül tovább használni és a szatlakozott kötségeket energiával tovább adni. Ha a szerződés lejártával a szerződés meg nem újították, a távvezeték megvásárlására a bányának elővételi joga lenne.

Az 5. §-ban lenne meghatározva az egyes város hozzájárulása a fenti beruházási költségekhez. Ez egyelőre még meghatározva nincsen, hanem függővé van téve a rövidesen összehívandó közös megbeszélés megállapodásaitól.

A 6. §. szerint már is biztosítatik Baja részére 400 KVA. amper, (ami a most számításba jövő összes szükségletet bőven fedezheti) s le vannak fektetve azok a módoszatok, amelyek mellett a város további teljesítményt igényelhet.

7—9. § ok a közönség szempontjából egyelőre nem túlzottan fontos műszaki leírásokat tartalmaznak.

A 10. és 12. szakasz szószert így tervezetik:

Mennyibe kerülne az áramszolgáltatás.

10. §. A város által igénybevevők a fenti módon mért villamos energia egységára évi 200.000 kwó. fogyasztásig kilowattóránként 15 aranyfillér, 200.000—400.000 kwó. fogyasztás után 14 aranyfillér, 400.000—600.000 kwó. fogyasztás után 13 aranyfillér, 600.000—800.000 kwó. fogyasztás után 11 aranyfillér, 800.000—1.000.000 kwó-ig 9 aranyfillér, 1.000.000 kwó-n felüli fogyasztás után pedig 8 aranyfillér. A fogyasztási év egybeesik a napfény évvel.

Az aranyfillérben megállapított árak mindenkor a tényleg forgalomban lévő névértékű fizetési eszközökkel egyenlítendőek ki és pedig a Magyar Nemzeti Bank által a fizetés napján hivatalosan jegyzett dollárdevizaár árfolyama szerint számítva 1 dollár — 5 aranykorona véve alapul. N. b. 1925. január 5-i jegyzés szerint 1 arany K. — 14.502 papír K. Ha a Magyar Nemzeti Bank a szerződés tartama alatt a dollár jegyzését megszüntetné, vagy az általa jegyzett dollár árfolyamok nem fednék a dollár valóságos értékét, úgy a bánya az áramárak megtérítését effektív dollárban is igényelheti.

11. §. A fentközlött áram egységára a város által fogyasztott energiának átlagos cos. η — 0,7-nél nem kisebb teljesítmény tényezőig érvényesek. A bánya bármely hétköznap megállapíthatja 24 óras mérésével a város hálózatának átlagos cos. fi.-t, s amennyiben az fenti értékénél kisebb lenne, jogában áll a teljesítmény tényező növelésével alkalmas munkálatok elvégzésére a várost felhívni. Ha a város a munkálatok elvégzésére megjelölt időpontig a felhívásnak eleget nem tette és a hálózat átlagos cos. fi. ez időpont elteltevel nem érte el, cos. fi. — 0,7 értékét, a bánya jogosult a fenti egységárakat 5 százalékkal növelni mindaddig, amíg a város a javasolt munkálatokat el nem végzi, vagy a hálózat cos. fi.-je újból 0,7 felé nem emelkedik.

12. §. A fogyasztott áramnak előbb megállapított egységárai fix árak, amelyek csak az alább megjelölt esetekben módosíthatók: Amennyiben a gazdasági viszonyok változásával a bányák az áramtermelésnél és az áramszolgáltatásnál mutatkozó igazolt önköltségi ára egy fogyasztási év átlagos egységára felé emelkednek, ezen esetben jogában áll a bányának a várostól az egységárak az igazolt önköltségből és 5 százalék haszonból kiadódó árra való emelését kérni. Amennyiben a város a kérelmet megtagadná, a bánya jogosult kérelmével a később megállapítandó választott bírósághoz fordulni, s annak döntését a város elfogadni tartozik. (N. b. a városok kíván-

sága lehetne esetleg egy kiasuláláshoz kötni az egységárat, vagy más alkalmasnak látszó módon gondoskodni arról, hogy az árak a mindenkori gazdasági viszonyokhoz simuljanak).

Amennyiben azonban a villamos energia termelési költségei a jövőben lényegesen csökkennének, s a városnak 3 ik személy legalább 300.000 ar. K. óvadékkal biztosított olyan ajánlatot nyújtana be, mely a városnak azonos módoszatok mellett ezen szerződés hátralévő idejére fenti egységáraknál legalább 25 százalékkal olcsóbb egységárakat biztosítana, úgy a városnak jogában áll a bányától az egységárak leszállítását igényelni, addig a mértékig, hogy a leszállított egységárak a 3 ik személy által megajánlott egységáraknál legfeljebb 10 százalékkal lehetnek magasabbak. Amennyiben a bánya ezen felhívásnak eleget nem tette, úgy köteles az áramszolgáltatási szerződést a város kívánságára felbontani.

A város részesedése a tiszta nyereségből.

A 13. szakasz az árammérték órák leolvasásáról szól és megállapítja, hogy az áramszámlák után esedékes minden közteher, adó és illeték a várost terheli.

A 14. szakasz tervezete szerint a városi üzem tiszta nyereségéből a bánya 25 százalék erejéig részesedne és a városnak nem volna joga a budapestinél olcsóbban adni az áramot.

A 15. szakasz elgondolása szerint Bátaszékkal kezdődőleg az egyes helységek részére való áramszolgáltatás a bányának és a városnak 50—50 százalékos közös üzlete lenne.

A 16. §. a szerződést 25 évre tervezi s ha idejében fel nem mondatná 5—5 évvel önmagától meghosszabbítódnék. A szerződés érvényét vesztené, ha a mázaszásvári villamos telep üzemét kényesítő okból megszüntetni lenne kénytelen és áramszolgáltatási kötelezettségének más forrásból sem tudna eleget tenni.

A 17. szakasz a szerződés átruházását engedi meg, de csak úgy, hogy a szerződő felek változatlan erkölcsi és anyagi szavatossággal tartoznak.

A 18. szakasz vitás műszaki kérdésekre választott bíróságot konstruál egy-egy szakértő tagot a város és a bánya részéről az elnököt meg nem egyezés esetén a műegyetem rektora nevezi meg.

A 19. szakasz szerint a nem műszaki vitás kérdések eldöntésére a budapesti kir. járásbírósg lenne illetékes.

Végül a 20. §. a szerződés tötéssel járó költségek közös viseléséről rendelkezik.

A tervezethez hozzá kell hangolni még a város és polgárság érdekeit.

Első áttekintés után is mindjárt megállapítható, hogy a szerződés tervezet komoly és respectabilis s a városra nézve az eddigi tervezetekkel szemben jelentős előnyöket nyújt. Mindenesetre komoly tárgyalást érdemlő és alkalmas arra, hogy a város a megvalósításért a polgárság egyetemes jóléte érdekében komoly áldozatokat is hozzon.

De nagyon szeretnők, sőt elengedhetlenül szükségesnek tartjuk, hogy a további tárgyalások mielőbb tisztázzanak kérdéseket, amelyek eddig nem elég világosak és véleményünk szerint a városnak teljesen jogosult igényeit ki nem elégíthetik.

Nem csak a szerződés 5-ik pontjára gondolunk, hanem pl. arra, hogy nem értjük a 25 százalékos részesedést, illetve a város szabad kezének a megkötését, amit mi várospolitikai szempontból hátrányosnak tartanánk. Nem látjuk eléggé tisztázottnak, hogy mi lesz akkor, ha a folyamatban lévő gázfurások a hivat érdeménnyel járnának stb.

Párhuzamos más ajánlatok nélkül nem szabad a szerződést véglegesíteni.

De azt sem tudjuk, hogy a város tárgyalta-e és ha nem, miért nem tárgyalta egyúttal a pécsi bányával is, amelyről úgy tudjuk már is meglévő nagy teljesítményekre képes igen modern központi telepe van s amely bányatársulatnak bizonyára szintén lehetnek komoly érdekei Bajával és Baján keresztül az itteni nagy érdekkeltséggel összeköttetéseit fenntartani és kimélyíteni.

Megvagyunk győződve, hogy a tárgyalások eddig is a legjobb akarással és a legnagyobb körültekintéssel folytak, de mikor eredményeit nem tudnánk addig magunkévá tenni az addig mutatkozó kétségtelen előnyök dacára sem, amíg a fenti kérdésekre részletes felvilágosítást és teljes megnyugtatót nem kapunk.

Bizunk egyébként a bányatársulatnak már eddig is megnyitva-nult helyes üzleti érdekében és megértő előzékenységében és hisz-szük, hogy a közgyűlés elé mihamarabb bemutatandó végleges szerződés tervezet nem csak tárgyalásra, hanem egyúttal elfogadásra is alkalmas lesz.

Vadászbalesetek.

Írta: Dr. Pflaszánovich Antal. (2)

Az iparosok, kézművesek hoszu inas, tanonc és segédvek előtt elsajátított tudás és tapasztalatok után válnak csak mesterekké. Mennyi oktatás, tanítás és gyakorlat előzi meg a katonaságnál azt az időpontot, míg a katonának éles tollást kap a kezébe.

Csupán a vadász az, — főleg a mai időkben, — akinek gyakorlat, ismeretek és tudás nem szükségesek. Megvásárolja a flintát és máris kész a „Nimród”. A nyulat ugyan el nem találja, pedig néha ekrazitot is tesz a patronjába, hogy jobb brantja legyen, de annál sürűbben lövődözi meg ember- és vadászársait. (Persze az embertársa nem is olyan kicsi, no de meg nem is szelad olyan veszettül mint ez a bolond nyul). Nos hát ez volna a momentum, ahol a hatóságnak a vadászokkal karöltve tennie kellene, mert hisz nyilvánvaló, micsoda és mennyi bajt okoz az ujdonsült, szeles és járatlan híve Diana istenhasszony-nak.

A baj orvoslása pedig igazán egyszerűnek látszik. Egyik agilis országos vadászegyesületünk, a „Hubertus O. M. V. V.” már éveken ezelőtt kidolgozott egy erre vonatkozó tervezetet.

A tervezetnek az a lényege, hogy fegyvervásárlási, fegyvertartási és fegyverviselési engedély csakis olyanoknak legyen adható, akik a fegyverismeretből a fegyverrel való helyes hasznásmódról bizottság előtt sikeresen levizsgáztak. A bizottságok a várnegyek, esetleg a járások székhelyein volnának alakítandók, s a rendészeti hatóságok tagjából valamint néhány ismert és elismert öreg vadászból volnának összeállítandók.

A vásárlási stb. engedélyeket, főleg azonban a vadászjegyeket a hatóság az egyéb szempontok tekintetbe vételen kívül csakis ennek a — bizottságok által kiállított — bizonyítványnak az alapján véleményezné, illetőleg adná ki. Vadásztársaságokba csakis az említett bizonyítvánnyal bíró vadász volna felvehető.

Ezt a bizonyítványt minden vadász tartoznék a vadászjegy ellenőrzésével megbízott közeg, vadásztársulatoknál a vadászmester, társas vadászatoknál pedig a háziúr vagy a vadászat rendezőnek kívánságára felmutatni.

Nehogy azonban a vadászok azt képzeljék, hogy ez valami iskolai bizonyítványhoz hasonló valami kívánna lenni. Nem! Ez egy névjegy alakú vastagabb papírból készült lapnak van elképzelve, s szövege is kielégítene minden kívánalmat, de hiúságot sem sértene, mert tervezett szövege összesen csak ennyi volna: Vadászigazolvány X. Y. részére. Kiállította a Z-i vadászbizottság. Aláírások és pecsét.

A megoldás lehetősége tehát adva van. A kivitelről pedig gondoskodni kell!

A vadásztársaságok feladata volna, hogy a hivatkozott országos egyesületet ebben a fontos és nagy horderejű kérdésben támogassák és annak megoldását és kivitelét esetleges hasznos és célszerű javaslatok vagy módosítások közlésével sürgessék.

(Vége.)

Vitézi Rend bálja.

A Vitézi Rend bálja a folyóévben is a tradicionális keretek közt fog lezárulni. A bál előkészületeivel a Budapesti Vitézi Szék keretében megalakult bálbizottság foglalkozik. Jelen lesznek a Vitézek Főkapitánya, Magyarország kormányzója és családján kívül a királyi főhercegi családok, a kormány tagjai, minden számottevő katonai és közeleti nagyság, valamint a keresztény és fajmagyar társadalmi színe és java. A legmagasabb méltóságok fogadása és a történelmi időszakok korhű jelmezeit viselő testőr sorfalak között való bevonulása, a jelmezes magyar táncok stb. a bálnak eseményszámába menő látványosságai lesznek. Lesz katonai és cigányzene.

A beléptidíjak az ideai bálak korszakában különösen olcsók az anyagi siker a Vitézi Rend bálján másodrendű kérdés. Egy zárt páholy ára 1,000,000 K, egy oldalpáholy ára 750,000 K, egy nyílt páholy ára 600,000 K, személyjegy 80,000 K, táncosjegy 30,000 K.

A Vitézi Rend bálja Budapesten 1925. február hó 7-én este 10 órakor a Vigadó összes termében lesz megtartva.

A meghívók és belépési jegyek február hó 6-ig bezárólag a bál irodájában Budapest Vitézi Széke (IV. Váci-utca 62. i. 7.) kaphatók. A bál napján február hó 7-én a Vigadóban levő pénztárak

már d. e. 11 órakor a közönség rendelkezésére állanak.

Tiszteketnek meghívoul az igazolvány könyvecské szolgál. — Meghívók ügyében Bácsbódog vm. Vitézi Szék Baja, Barány szálló felvilágosítást ad.

HIREK

Praktikus naptár.

Január 16-án Dr. Ámon Pál prelátus kanonok előadása.

18-án: Liceális előadás a reál-gimnáziumban. Előadó Holcinger Titusz.

Tökefelemelés az „Uj Élet” r. t.-ban január 20-ikáig gyakorolható. Első vállalat, mely megkezdte a valorizált osztalékot.

A varmegyei közigazgatási bizottsági ülés minden hónap 6-án délelőt 9 órakor lesz megtartva.

Liceális előadás. A ciszterci reál-gimnáziumban vasárnap, 18-án délután 5 órakor Holcinger Titusz, tanár fog előadást tartani „Handel Mazetti” regényeiről. Jegyek előváltathatók ifj. Wagner A., Kollár A. urak és az „Uj Élet” könyvkereskedésében.

Ámon Pál dr. prelátus kanonok előadása. A kalocsai egyházmegye kúldetésében Ámon Pál dr. prelátus kanonok január 16-án délután 5 órakor az Uránia mozgészínházban vetített képekkel előadást tart a szent évről és Róma nevezetesebb műépítményeiről. Az előadást az urak kongregációja rendezti. Az előkészítés munkáját szintén az urak kongregációja végzi.

Az arany korona mai árfolyama dollár paritásban hivatalosan átszámítva: egy arany korona 14,563 30 papirkoronával.

Törvénytervezet a törvényhatósági bizottságról. A törvényhatóságok újjászervezéséről szóló s a költségvetés után tárgyalásra kerülő törvénytervezet szerint minden huszezer lakosra 30 választott tagnak kell esnie. A vár megyei törvényhatóságban 120nál kevesebb és 600nál több nem lehet a választott tagok száma, a városokban 43 a legkevesebb, 120 a legtöbb. Ezenkívül lesz a törvényhatóságnak több kiválasztott és kinevezett tagja. Ezek a választott tagok egy tizedét teszik ki. A képviselőválasztójogosak választják a törvényhatóságot is. Csak 30 évüket betöltött férfiak választhatók.

Halálhír. Hajosovits Janos 64 éves, Veselényi-utca 16. Temetése január 17-én délután 3 órakor.

A katonai nyugdíjaskönyv igazolványa. Értesítik a hivatásos állományból származó katonai nyugdíjállományú ezerméreyeket, valamint azok özvegyeit és árváit, hogy a kereskedelemügyi miniszternek 98360—1924. sz. alatt kelt rendelete alapján a vasuti arcképes igazolványok érvényesítéséhez benyújtandó kérvényen a m. kir. honvédelmi miniszterium 4. osztályának (nyugdíjszakfejelet) külön igazolása nem szükséges, mivel ezt az illetékes népgondozó kirendeltségek fogják végezni.

Adomány. N. N. a 48-as honvéd özvegyének 100 ezer koronát adományozott.

A bácsalmási Levente Egyesület előadása. A bácsalmási Levente Egyesület február 1-én az Ambill szálloda színháztermében rendezi meg táncos egybekötött műkedvelői előadását. Bácsalmási intelligenciája ez alkalommal tünnető lelkesedéssel állott agilis Leventéi mellé s az előkészületek minden jele arra következtet, hogy a Leventék bálja a szeszom legnövösabb és legelegánsabb bálja lesz. Az est művészi értékének biztosítására a bácsalmási műkedvelői tehetőségek sine jara rendezi meg Herceg Ferenc „A három testőr” c. színművét.

Zürichi jegyzés.

(1925. jan. 16. délelőt.)

Zürichben 100 magyar koronaért 0'00712 svájci frankot fizettek.

A Magyar Nemzeti Bank

hivatalos árfolyamai jan. 16. délelőt

Egy darab	Eladás		Vétel
	magyar korona		
Dollár	71660	72240	
Dinár	1146	1166	
Szokol	2145	2175	
Lei	370	372	
Német márka	16973	17125	
Lira	3001	3011	
Angol font	844,000	847,000	
Osztr. korona	19155	19205	
Svájci frank	13780	13920	
Leungyel márka			
Hollandi forint	28725	29775	
Francia frank	3870	3890	
Napoleon ar.			

*A jegyzés egybillió papírmárkára vonatkozik.

Jó házból való tanuló fiu vagy leány felvétetik az „UJ ÉLET” papírkereskedésében.

STELLNER cipőnek nem kell reklám.

Arban és minőségben szenzáció. A cipők jóságáért szavatolok.

HIVATALNOKOKNAK ENGEDMÉNY. STELLNER Vörösmarthy ucca 1. (Grauauug ház.)

URANIA MOZGÓKÉPSZINHAZ.

1925. január 17-én, szombaton
d. u. 6 és este fél 9 órakor.

A győzedelmes asszony

színmű 5 felvonásban. Ezenkívül:
Utazás töröndhen szárazon és
vizen. Vigjáték 5 felvonásban.

— Erős földrengés volt tegnap
Olaszországban Aquila környékén.
Azon a vidéken 1895-ben már
volt a multban földrengés és ak-
kor több emberélet is esett ál-
dozatul a vagyoni káron kívül. Ezért
a lakosságot páni félelem fogta
el az első földlökésekre. Eddig
emberéletben kár nem esett.

**A fővárosi tömeggyilkosság
rejtelméből.**

Kodolka meggyilkolása ügyében
a rendőrség nem fogadja el a
gyilkosok ana vallomását, hogy
Kodolkát agyonlőtték. Lehetetlen-
nek tartják, hogy a lövés zaját
a házbeliek meg nem hallották
volna. Ezt a gyilkosságot össze-
hasonlítják a lagymányosi esettel,
ott az áldozat fején olyanféle
szerszámmal történt a hatalmas
vágás, aminőt Lédererek lakásán
találtak.

Boros meggyilkolásában is újabb
nyomok után folytatják a kuta-
tást. Így például a gyilkosnak a
Dunaparton talált kis céduláját
összehasonlítják Lédererek kézi-
rásával.

**A vármegyei Gazdasági
Egyesület közgyűlése.**

**A cukorrépa megváltási ára
is szoba kerül.**

Január 18-án délelőtt lesz a
vármegyei székház gyűléstermében
a vármegyei Gazdasági Egyesület
közgyűlése. A megszálló szerb
csapatok által okozott károk be-
jelentésén kívül szoba kerül a
cukorrépa termelők között levő
elkeseredett hangulat a cukorrépa
árának a kaposvári gyár részéről
történt méltánytalan megállapítása
miatt. Még 1923-ban 14 kg. buza
árát fizette megtermesztésükért,
1924-re csak 8 kg. ot fizet. Érthe-
tetlen még a 3% forgalmi adónak
a termelőre való harítása.

Ezen nyek elkerülésére jövő-
ben a gazdák csak úgy termel-
nek cukorrépat, ha a gyárak előre
bisonyos fix árat biztosítanak.

1925. január 18-án, vasárnap
d. u. fél 4, 6, este fél 9 órakor.

A VÉN KOMÉDIÁS.

Pharamount slager 5 felvonásban.

A PUSZTÁK FIA.

Cowboy dráma 6 felvonásban

x Szőlő, gyönyörű kiállítás
közvetlen a város közelében, ké-
nyelmes uri házzal vagy háztelek-
kel, mely utóbbin egy szoba,
konyha ház van, továbbá házak
egy szobástól hat szobásig Baján
rendkívül előnyös áron eladók,
ugyszintén Baja mellett egy köz-
ségben ház italmérési engedéllyel
eladó. Értesítést ad Vitéz Fehér-
váry Dezső ingatlanforgalmi iro-
dája Baja, Hangya Szövetkezet.

MEZŐGAZDASÁG.

Baromfiállítás Kecskeméten.

A Duna Tiszaközi Mezőgazda-
sági Kamarától vett értesülésünk
szerint a Szolnoki Baromfi- és
Galambtenyésztők Egyesülete és
a Duna Tiszaközi Fajbaromfi-
Galamb- és Házinyul tenyésztők
Egyesülete, a Mezőgazdasági Ka-
mara erkölcsi és anyagi támoga-
tásával, Kecskeméten folyó hó
17-én és 18-án a volt Royal szál-
lada földszinti termeiben, vásár-
ral egybekötött fajbaromfi galamb
és házinyul kiállítást rendez, mely-
nek előkészítő munkálatai már
nagyban folynak. Az eddigi beje-
lentések száma és anyaga figye-
lembe vételével a kiállítás igen
nagy arányúnak és tanulságosnak
ígérkezik, s a kiállítás hazai ba-
romfitenyésztésünk fejlesztésére
előreláthatólag igen kedvező ha-
tást fog gyakorolni. A kiállítandó
baromfiak sib. tenyésztői díszes
és értékes okleveleket s pénzjutal-
makat kapnak, melyek az illető
tenyésztőknek érdemeik elismeré-
sül maradó emlékül fognak
szolgálni. A kiállításra a baromfi-
tenyésztés iránt érdeklődő gazda-
közönség figyelmét a Mezőgazda-
sági Kamara ezúton is felhívja és
kéri a gazdákat, hogy a kiállítás
sikerét s a maguk okulását minél
tömegesebben látogatásukkal elő-
mozdítani sziveskedjenek.

Szabványi terményárak

1925. jan. 16. délután

Buza	uj	575 000—592 000 K
Rozs	uj	475 000—480 000 .
Árpa:		400.000—515.000 .
Zab:	uj	415.000—430.000 .
Tengeri:		282 500—287 500 .
Korpa		245.000—250 000 .

Kiadótulajdonos:

Vitéz Fehérváry Dezső.

Leleke kiadó: Moraxonk Gyűző.

**„Délvidéki
Csaladi Naptár“**

a „BAJAI UJSÁG“ kiadásában.

Terjedelme 128 oldal.

Kapható az „Uj Élet“ könyvkeres-
kedésben.

**Legjútányosabb
bevásárló helyek:**

Hazilag készített, zamatosan
fűszerezett

hentes áru

házi zsír és naponta friss I. rendű

teavaj,

rum, likőr, palack borok kaphatók
**Első Bácskai Életmiserületés
Falatozóban (Városház épület.)**

Röfösüzletek:

Legnagyobb választék, leg-
kedvezőbb árak:

Welchner Lőrinc

Vörösmarty-utca 6.

Mezőgazdasági gépek

Legmegbízhatóbb raktárak:

Schmidt Márton Fia

Baja, Czirfusz-utca 42-44.

Papirkereskedés!

Közösi és üzleti kész nyom-
tatványok!

„Uj Élet“ r. t.

Vörösmarty-utca 4.

Ruhazati cikkek:

Legolcsóbb vásárlási forrása

Welchner Lőrinc

Vörösmarty-utca 6

Szücs- és szörmeáru:

Legdivatosabb, legszebb

Mormer Ferencnél.

Baja, Erzsébet királyné-u. 57. szám.

Vasöntöde:

Gápalatrészek, motorok,
golyós csapágyak.

Schmidt Márton Fiai

Baja, Czirfusz Ferenc-utca 42-44.

Rövid- és divatáru:

Legolcsóbban legjobban be-
szerezhető.

Bajai Áruforgalmi r. t.

Vörösmarty-utca 4.

Sodronylábtörő és

sodrony ágyhatót

legjobb és legolcsóbb.

UTRY PÁL FIA

sodronyáru telepe Baja.

Ezrelő biztosító i t e z t vezetö

titkárt

keres nagy fizetésű Baja és
Bácsmegeye részére. Biztosító
ügyekben jártasak előnyben
részesülnek. Jó összekötteté-
sekkel bíró intelizens urak,
esetleg B. listások, vagy volt
katonatisztak adják be aján-
yataikat „Nagy jövedelem“
jelige alatt a BAJAI UJSÁG
:—: kiadóhivatalban. :—:

**Irodaszolgái
állás.**

Fenti állás 1925. január 19-én
kerül betöltésre. Sajátkezűleg irt
ajánlatok e hó 17-ig benyújtandók
Csakis megbízható kaucióval ren-
delkező, jó megjelenésű fiatalem-
berek ajánlatai jöhetnek számításba.
Biciklisták és nyugdíjas altisztek
előnyben. :—: :—: Ugyanott egy
kifutófiu vagy leány
(fiu előnyben)
felvétetik. — Cím a kiadóhivatalban.

Üzletáthelyezés.

Ernyőkészítő játékok

és rövidáru üzletemet

Erzsébet királyné utca 17. sz.
alá helyeztem át. Raktáron
tartok: Női és gyermek ha-
rinyákat férfi és női fehér-
neműt, divat ernyőkben a
legnagyobb választék. Kézi-
munka előnyomást, Ernyő
áruzásokat, átalakításokat
és javításokat a legpontosab-
ban készítik. — Tisztelettel
Városi Ferencné Klíma Mária.

Takarékos fűtés

a „HUBER“-féle szabadalmazott
kályhakkal. Hatféle nagyságban
készülnek. 50 százalékos tüzelő-
anyag megtakarítás mellett 100
százalékos hőfokozást eredményez-
nek. Egy pillanat alatt átalakítha-
tók takarékhelynek is, sőt für-
déshez vízmelegítő tartánnyal sze-
relhetők. A kályhával egy hónap
alatt megtakarított tüzelőanyag
értéke elegendő vételárra. Minden
nagyságu mintakályha megtekin-
tethető és a rendelés eszközölhető a

Baross Szövetség

elnökségénél.

(Nov. 1-től Zárda-utca Posta bérpalota)

Meinl
kávé,
tea,
kakaó,
csokoládé az
Apollóban!

Apró hirdetés.

Egy fiatal segédet
azonnal felvesszünk
BOROS és GROSZ
fűszer és csemegekereskedés.

GALAMB UTCA 12. SZÁMU

HÁZ

... SÜRGŐSEN ELADÓ. ...

Elsőrendű mechanikai

javítási munkákegyedül

SZABÓ GÉZA

puskaműves

mechanikai javító mű-

helyében készülnek.

Győződjön meg!

Baja, Árpád-utca 12.

(Halpiaccal szemben.)

Új fegyverek érkeztek.

EGY

üzlethelyiség

a Budapesti-ut 87 számú
házban azonnal kiadó. Fel-
tételék megtehetőek ugyanott.

FISCHER J.

FENYKÉPÉSZETI MŰTEREM
BAJA, KATONA JÓZSEF-U. 3.
(Voll Összfűrdő épület. Zárda mellett.)

Művészeti felvételek.

Értékteliseknek
25% kedvezmény.

Családi felvételek.

Speciális művészeti

gyermekképek.

Éltes kivitelben.

Felvételek reggel 8-tól
este 6-ig.

Sárkány ucca 9. számú

HÁZ

vesuhoz közel, 400 □ gazdaság
kerttel, nagy udvarral, 3 szoba, 2
konyha és éleškamra azonnal el-
fogalható, szabad kezűből eladó.
Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

BUTOROK.

halók, ebédlők, szalongszalonok,
olcsón kiárusítottak

SZABÓ FERENC

asztalosmesternél

Barcs-utca 4. szám.

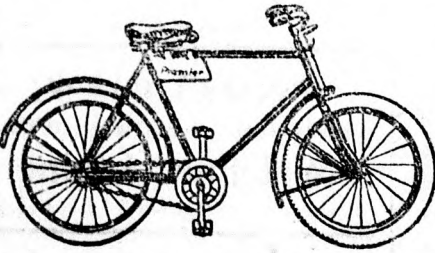
Ugyanott tanoncok felvétetnek.

Krupity Mihály

szűcsmesternél mindennemű szűcs és
szőrmeárúk, valamint kész sportbundák
rendelésre is bármilyen fazonban a leg-
izlésesebb kivitelben és jutányos árban

... készülnék ...

Baja, Erzsébet királyné-ut 37.

**FRÄNKL és
HORVÁTH**

mechanikai műhelye.

Baja, Budapesti-ut 15.

Képviseletei és egyedárusításai:

Phönix varrógépek, Mülhausen és Styria'si varrógépek, Protos írógépek

és vasközpülő gépek. Összes

mechanikai cikkek alkat-

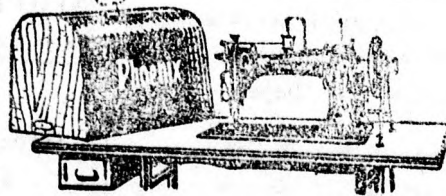
részeinek nagy raktára, szak-

szerű javító műhelye, jól

állás mellett. Kötőgéptük,

írógép kellek. Zseblámpa

elemek.

Gyűjti inspekción

január 12. és január 18. nap

eggyel délután 2 óráig és vasárnap

10 óráig nyitva

LOVASSY ÖDÖN

Ha minden előfizetőnk csak egy
új előfizetőt szeret, szolgáltatást

tesz vele a körmök.

Hüttl Tivadra

m. kir. udvari szállító

Budapest, V. Dorottya u. 14. sz.

Porcellán és üvegárúk.

Étkező-, kávé-, teás- és üveggész-
letek, mosókészletek és egyéb
használati-, valamint dísz tárgyak

... dúsz választékban.

ELADÓ

egy Hofherr 4 HP. magánjáró
cséplőgarnitúra
olyan mint az új, külön-féle
benzin és nyersolaj

motorok

és magányos magánjáró
lokomobilok

4 es, 6-os. Megtekinthetők

Malagurszky Ferenc

gépgyárában, Baja, Buda-
pesti-ut 8-10. szám.

Borbély és fodrász iparosok

anyag és árubeszerzési

szövetkezetének 16. sz.

elosztó főkjá BAJÁN

GINDER J. fodrásznál

Erzsébet királyné-utca 18. szám

Nagybani áruk

... kicsinyben is ...

illatszer, pipere

és fodrászati cikkekben.

Magyar-szerb

fordító iroda

Toth Kálmán utca 21. sz. a.

LUKIN SÁNDOR

kir. törvényszéki hites tolmács.

Pénz

betétet már 1000 koronától
kezdve, évi 18-24% os ka-
matra elfogad,

Pénz kölcsönt olcsó napi
áron folyósít,

Gazdálkodóknak föld-
területet szerez,

Iparosoknak áru-előleg
hitelt nyújt,

Kereskedőkaru-tartozásait
és követeléseit leszámoltja a

Bajai Baross Hitelszövetkezet
mint az ország közp. hiteszövetk. tagja.

Baja, Zárda-u. 3. Posta épület.

Holapát és nyirfaseprő

elsőrendű minőség

Urv. Pál Fiai

nedonyáru telepe Baja.

Belle József

szabó üzletét

Mészáros Lázár ucca 16.

szám alá helyezte.